NAM THỨ MƯỜI BỐN. — SỐ THỨ 2642 — NGÀY THỨ SÁU 8 JANVIER 1926

RESERVE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Nội ô, Sinh-từ, Bạch-mai, Hà-đông, Sơn-tây, Hưng-yên, Hải-dương, Bắc-ninh, Hải-phòng, Kiến-an, Quảng-yên, Hòn-gay, Lạng-sơn, Thái-nguyên, Phú-thọ, Vĩnh-yên, Tuyên-quang, Yên-bái, Lào-kay, Hà-giang, Cao-bằng, Bắc-kạn, Phủ-lạng-thương, Bắc-giang, Móng-cái, Tiên-yên, Hòn-gai, Đông-triều, Uông-bí, Quảng-yên, Kiến-an, Hải-phòng, Thủy-nguyên, Kiến-thụy, An-dương, Tiên-lãng, Vĩnh-bảo, Hải-dương, Chí-linh, Nam-sách, Kinh-môn, Kim-thành, Thanh-hà, Bình-giang, Gia-lâm, Đông-anh, Thường-tín, Phú-xuyên, Ứng-hòa, Mỹ-đức, Hà-đông, Sơn-tây, Hưng-yên, Hải-dương, Bắc-ninh, Hải-phòng, Kiến-an, Quảng-yên, Hòn-gay, Lạng-sơn, Thái-nguyên, Phú-thọ, Vĩnh-yên, Tuyên-quang, Yên-bái, Lào-kay, Hà-giang, Cao-bằng, Bắc-kạn, Phủ-lạng-thương, Bắc-giang, Móng-cái, Tiên-yên, Hòn-gai, Đông-triều, Uông-bí, Quảng-yên, Kiến-an, Hải-phòng, Thủy-nguyên, Kiến-thụy, An-dương, Tiên-lãng, Vĩnh-bảo, Hải-dương, Chí-linh, Nam-sách, Kinh-môn, Kim-thành, Thanh-hà, Bình-giang, Gia-lâm, Đông-anh, Thường-tín, Phú-xuyên, Ứng-hòa, Mỹ-đức, Hà-đông, Sơn-tây, Hưng-yên, Hải-dương, Bắc-ninh, Hải-phòng, Kiến-an, Quảng-yên, Hòn-gay, Lạng-sơn, Thái-nguyên, Phú-thọ, Vĩnh-yên, Tuyên-quang, Yên-bái, Lào-kay, Hà-giang, Cao-bằng, Bắc-kạn, Phủ-lạng-thương, Bắc-giang, Móng-cái, Tiên-yên, Hòn-gai, Đông-triều, Uông-bí, Quảng-yên, Kiến-an, Hải-phòng, Thủy-nguyên, Kiến-thụy, An-dương, Tiên-lãng, Vĩnh-bảo, Hải-dương, Chí-linh, Nam-sách, Kinh-môn, Kim-thành, Thanh-hà, Bình-giang, Gia-lâm, Đông-anh, Thường-tín, Phú-xuyên, Ứng-hòa, Mỹ-đức	Người đem báo lẻ	Hà-nội và Phủ-lỵ các tỉnh	Hà-nội, Phủ-lỵ các tỉnh và Châu-lỵ	Nước ngoài
---	---	---	---	---	---	---
Một năm.	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 50	12 $ 00
Các công và		8.00	8.00	8.00	9.00	»
Các công-sở	»	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Sáu tháng.	3.00	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Ba tháng.	1.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00
Một tháng.	0.50					

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE n° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion . . . 0 $ 50 le cm
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Việc tuần-phòng ở các chốn thôn-quê ta

Ở xứ ta bây giờ, thực-nghiệp mở-mang chưa được rộng, nhân dân thất nghiệp hãy còn nhiều, những quân du thủ du thực, đã sẵn tính lười biếng, lại cơ hàn thiết thân, rồi lại nhân có tính tham bạo hung tàn, mới sinh ra làm cản làm bậy, chuyên lấy nghề bóc lột làm sinh nhai. Vì thế mà những quân gian đảng hung đồ không mấy nơi không có, không mấy lúc không có, đọc tin tức ở các nơi đăng ở trên tờ báo hàng ngày, việc trộm cướp xảy ra, (có nhiều việc thật là ghê gớm), ở các nơi thành-phố và các nơi tỉnh lỵ thì còn ít, mà ở các chốn thôn quê, thì thường thấy luôn luôn; trong mấy tháng khá: trong năm thì còn ít, mà đến tháng chạp là tháng gần tết, thì lại càng nhiều hơn; khiến cho những nhà trung-sản trở lên, nhất là những người ở chốn thôn quê xa lánh) đến phải lo sợ hãi hùng không được hưởng cái phúc an cư lạc nghiệp, đó cũng là một cái tai nạn chung ở trong xã-hội ta bây giờ, ta nên hết lòng suy xét mà mau mau tìm phương phòng giữ vậy.

Việc ngăn giữ quân hung bạo, để bảo-hộ tính mệnh và tài sản cho nhân dân, cốt nhờ về sự tuần phòng cho nghiêm nhặt, phu tuần cho giỏi giang; muốn cho sự tuần phòng được nghiêm nhặt, phu tuần được giỏi giang, thì lại cốt nhờ về những người giữ việc tuần phòng có đảm khí, có dũng-lực, chiến đấu cũng quen nghề, lại có điều ham điều sợ, mới biết lo hết cái bổn-phận của mình, không dám hư ứng cho xong việc, hay là lầu lút cho qua lần; muốn có những người giữ việc tuần phòng như thế, thì trước phải nhờ có sự kén chọn và thao luyện, sau lại nhờ về thưởng phạt cho nghiêm minh, ấy là chưa nói đến hiệu lệnh phải cho nghiêm, khí giới phải cho tinh, lại là một sự rất cần thiết ở trong sự cầm phòng vậy.

Ở các chốn thôn-quê, làng nào cũng có cắt một người trương-tuần để coi việc tuần-phòng trong hàng xã, giai làng từ 18 tuổi trở lên, thì cắt lượt nhau ra tuần; ở đầu làng đều có một cái điếm canh, trong điếm cũng có đủ khí-giới hiệu lệnh, nào là sào, là gậy, là trống, là mõ, trông thật là tề chỉnh uy-nghi, đêm nào cũng có tuần đi tuần quanh trong làng, và có người canh giữ ở điếm, cứ xem cái hình thức bề ngoài, thì việc tuần phòng cũng thật là chỉnh-đốn, thật là hoàn bị; mà xét kỹ cái tình hình ở bên trong, thì thật là cầu thả hư-nguỵ, rất buồn cười mà cũng rất đáng lo.

Trước hết hãy xin nói tuần-phu ở trong làng: cứ theo lệ thường ở các chốn thôn-quê, con giai đến 18 tuổi là giai làng, thì phải đến lượt ra tuần, (hạn tuần thì hoặc một năm, hoặc một năm rưỡi, không có nhất-định, tùy mỗi làng mà khác nhau). Làng thì cứ chiếu lệ, thấy người nào đến tuổi thì bắt ra, chớ có lựa lọc xem xét gì đâu, chẳng kể gì béo tốt hay gầy gò, khỏe mạnh hay yếu-đuối, miễn là có đầu người đủ số tuần là được. Những người đến tuổi phải ra, nguyên đã không luyện tập, không từng việc tranh đấu bao giờ, thật có người cầm gậy mà không biết đâm, cầm dao mà không biết chém; lại trong bụng thì cho cái kỳ hạn ra tuần là theo lệ làng phải như thế, chỉ mong cho chóng hết hạn, thế là thoát nợ mà rảnh thân, có cần gì đến cái bổn phận của mình đâu nữa.

Thứ nói đến cái khí giới thường dùng trong khi tuần-phòng: khí-giới tinh nhuệ, thì người có can đảm lại càng thêm bạo, người có dũng-lực lại càng thêm mạnh, người nhút nhát cũng đỡ sợ, người yếu đuối cũng đỡ run, khí-giới thật là có một phần quan-hệ lớn ở trong sự tranh đấu. Những quân gian phi bây giờ, phần nhiều có luyện tập, có kinh-lịch, sự tranh đấu đã thành nghề tay trái của chúng đi rồi, lại phần nhiều có súng ống sẵn sàng, có gươm dáo tinh nhuệ, khiến cho người ta bạt hồn mất vía đi, thế mà ở các chốn thôn-quê ta, những khí-giới thường dùng về việc tuần-phòng, chẳng qua là sào là gậy là tay thước là cùng, dùng để dọa mấy thằng kẻ cắp và mấy thằng trộm đói thì được, chớ lòng đem ra mà đối địch với những tay chơi (ở chốn thôn-quê thường dùng tiếng tay chơi để gọi những quân cướp trộm mà tinh thạo nghề chiến đấu), thì tuy có hung tợn như cọp, can đảm như gấu, sức mạnh như voi, cũng khó lòng mà đứng vững được, phương chi là tuần-phu của mình, lại phần nhiều nhút nhát hèn yếu, chưa từng thao luyện, mà cũng chưa trải việc chiến đấu bao giờ, thì còn mong gì có người dám hăng hái xông đột, cùng với quân hung ác tranh hơn thua ở chiến-trường nữa.

Sau hết nói đến lệ thưởng phạt; người xưa có nói: « Người có công không thưởng, người có tội không phạt, dẫu vua Nghiêu vua Thuấn cũng không trị được thiên-hạ »; lại có câu: huyền thưởng cho nhiều, tất có người mạnh bạo nảy ra ». Lớn thì việc cả một nước, nhỏ thì việc trong một làng, thưởng phạt vẫn là cái đồ dùng để khuyến răn người, huống chi đến việc tuần phòng, lại cần phải thưởng phạt cho nghiêm minh, cho người ta có điều ham mà vui lòng tiến, có điều sợ mà không dám lui, thật là một việc rất cần thiết, ai cũng phải công nhận như thế vậy.

(Còn nữa)

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 5 Janvier 1926

Việc nước Lỗ-mã-ni

Nghị-viện bỏ 234 về đối với 3 về sự việc hoàng-thái-tử Charles thoái-vị và truyền vị cho hoàng-tôn Michel. Hội-đồng phụ chính sẽ có hoàng-thân Nicolas Caristea, ông giáo-tử nước Lỗ-mã-ni Zazdugar và ông chánh-nhất tòa phá án.

Nước Nga và nước Nhật

Hai nước Nga, Nhật đã định với nhau từ tháng juillet 1925 ở Moscou, về việc mỏ dầu mỏ than ở các đảo Sakhaline, và ở Wouti nay đã xong. Nước Nga ưng cho nước Nhật thuê các mỏ ấy một hạn 45 năm, theo như các điều khoản sau này: Nước Nga sẽ thu một số từ 5 đến 8 phần trăm về số than, và từ 15 đến 45 phần trăm về số dầu xuất sản. Than dầu xuất-sản không phải nộp thuế. Nước Nga giữ quyền mua một nửa số than. Số than và số dầu không biết rõ được bao nhiêu, nhưng tưởng cũng đủ cung cấp cho nước Nhật, hiện nay phải mua than mua dầu của châu Mỹ.

Việc nước Nhật-bản

M. Kyjiro Hayashi, sứ-thần nước Nhật ở Xiêm-la cùng phu-nhân, đã khởi-hành ở Kobé ngày hôm thứ năm để sang Xiêm cung chức.

Chánh-phủ Nhật có sức mở mang việc giao-thương với nước Tàu, định mở một viện bảo-tàng thương-mại ở Constantinople.

Bộ ngoại-giao định triệu tập các quan lĩnh-sự Nhật ở Ấn-độ, ở Úc-đại-lị-á, ở Thái-bình dương và ở Hương-cảng để bàn việc lập một cuộc hội-nghị kinh-tế ở Tokio, mục-đích là khuyến-khích cho cuộc thông-thương.

Khách-sạn Nikko bị cháy, hết. Hành khách trốn được sang một khách-sạn khác.

Việc tài-chánh nước Pháp

Trong bài trần-tình ở trên đầu các chương-trình tài-chính, M. Doumer, có bày tỏ mọi lẽ rằng tài-chính của quốc-gia ngày nay đương buổi quẫn-bách mà nhân-dân bất sức cần-lao lại được rất thịnh-vượng. Ông nói ông quyết coi tu phục lại nền tài-chính mà không dùng cái sách tiêu toán lại trái-khoán và không có sai lời với những kẻ tin cậy nhà-nước. Sở chi thu, ngân-khố và hối-đoái là những vấn-đề có quan-hệ một-thiết với nhau, nay cần phải trù-tính cho rõ chỉ thu được quân-bình và lại được dư-dụ nữa, để bắt đầu giả nợ tiền của nhà ngân-hàng, và hoàn các hạng trái-khoán. Nay phải thanh-giảm phí-khoản, trừ những việc lậu thuế, tăng thuế ngoại-ngạch về năm 19 6, và sửa đổi các khoản thuế phụ về năm 1927 thì sẽ có tiền dư dụ để chi các khoản.

Việc ở Maroc

M. Steeg khởi-hành ngày hôm qua. Ông có nói với các đại-biểu báo-quán rằng hiện nay có thể lạc quan rồi. Ông nói kẻ ra cũng phải phòng ngộ như có phải dùng đến binh-lực nữa chăng, song ông sẽ ra công vận-động về đường chính-trị và ông sẽ giao-thiệp với các châu chưa đầu hàng. Ông nói nhờ về cái chính-sách ấy, trong mấy tuần lễ nay hơn 10.000 gia-quyến về các châu không ở trong phạm-vi thế-lực nước Pháp bao giờ, cũng đã xin đầu hàng.

Việc ở Syrie

Báo *Times* tiếp được tin ở Beyrouth rằng trong một cuộc hội-nghị ở Djebel Drase nhiều người đầu-đảng đã mưu đầu hàng. Còn như Sultan Attrache lại muốn đánh nhau nữa.

Việc nước Hy-lạp

Báo *Daily Mail* nói các khoản trong hiến-pháp nước Hy-lạp, nay chỉ thi-hành có khoản nói về việc lập chánh-phủ dân-chủ, còn các khoản khác đều hoãn cả.

(Indopacifi)

TỰ-QUÂN ĐÃ ĐẾN HUẾ

Hồi 4 giờ chiều ngày 3 Janvier, tức là ngày 19 tháng mười một ta, Tự-quân đã về đến Huế.

Tự-quân, ở Pháp về cùng với quan hàm Toàn-quyền Charles và quan Phụ-đạo Lê-nhữ-Lâm, Quan Khâm-sứ Trung-kỳ đi đường bộ, quan Hiệp-tá Tôn-nhơn và quan Hiệp-tá Hình-bộ Thượng-thư đi tàu thủy vào Sa'gon đón rước. Tự-quân và các quan đi rước ngài đi tàu thủy ra đến Tourane thì quan Phụ-chánh thân-thần cùng quan chánh-phó một-thám vào Tourane xuống bến tàu đón rước.

Chiều ngày 3 janvier Tự-quân lại cùng các quan đi chuyến xe riêng ra Huế hồi 4 giờ. Khi đến Huế, tại nhà ga có đông đủ các quan lại Tây Nam đến rước, quân linh xe giá đứng hầu nghiêm trang, Tự-quân xuống xe hỏa liền bước lên xe ô-tô về cung An-định, quan Khâm-sứ cùng các quan đưa Tự-quân đến cung An-định rồi trở về dinh phủ.

Tự-quân về đến cung An-định rồi liền vào Đại-nội chầu Lưỡng-tôn-cung và đến điện Càn-thành chầu vấng nơi bửu-tọa linh vị của đức Tiên-đế rồi lại trở về An-định cung. Quan Toàn-quyền Charles cũng ở tại An-định cung.

Qua ngày 5 Janvier thì Tự-quân vào Đại-nội đặng làm lễ thọ-phục (niệm trước khi ngài làm lễ thọ-phục thì ngài chỉ khăn đen, áo đen sổ tròn) sau khi thọ-phục thì mặc tang phục, song đến khi công lễ cũng mặc cát phục.

Đến ngày 8 Janvier thì làm lễ tấn-tôn.

MỘT CÁI BỂ TẮM TO NHẤT XƯA NAY

Hội-đồng thành-phố Berlin xét việc đặt một cái bể tắm rất rộng, hàng mấy nghìn người có thể bơi lội trong bể được, mà đáy bể lại có điện nơi sáng, để phòng sự chết đuối. Chung quanh bờ bể lại sửa sang thành ra một cái bãi bể, đủ chỗ cho ba nghìn người đi lại chơi đùa. Ở bãi bể ấy lại được hơn các bãi bể khác là mặt giời không lặn bao giờ, vì ánh sáng mặt giời ở đấy chỉ bằng điện, cũng êm áp, và cũng sẵn quang tuyến ultra violet's như ánh sáng mặt giời.

Việc lập bể ấy là do một nhà máy nước đã xin dựng nên. Nhà máy sẽ cấp nước cho vào bể, hơi nước để sưởi, nghĩa là những chất của nhà máy ấy thường bỏ không dùng đến. Tiền phí-tổn nhà máy lại chịu một phần chín bẻ; còn thì thành phố Berlin chịu. Phí-tổn tính ra mất năm triệu marks. Công-chúng chỉ mất ba mươi pfennings (độ 30 xu Pháp) thì được vào tắm mát và chơi đùa ở đấy.

Nhà máy lại định mùa đông, thì đặt một nơi chơi tuyết, và ở trên nóc bể lại đặt chỗ hong nắng. Bể ấy làm xong, thực là một cái bể xưa nay chưa từng có bao giờ.

BÀI DIỄN-VĂN CỦA QUAN TOÀN-QUYỀN VARENNE TẠI HỘI-ĐỒNG CHÍNH-PHỦ THƯỜNG NIÊN

(Tiếp theo)

Về phương diện ấy, thì sổ chi thu ngày nay đã thi hành một cái phương pháp mới, là phương-pháp trả lại, vừa làm cho thông tiện các khoản chi tiêu của sổ dự toán chung với các sổ dự toán riêng của các xứ, vừa làm cho sổ dự toán chung tùy số thu được phân phối mà trợ cấp cho các sổ dự toán riêng. Cái ý định và các cách thức về cải cuộc ấy trong từ chu trí ngày 1er août đã nói kỹ-càng. Cái ý định ấy sẽ thực-hành được lệ bớt công việc cho chính phủ trung ương mà cái ảnh-hưởng về sau sẽ được hài lòng lắm.

Khi ấy ta sẽ nên lấy làm lạ rằng các số tiền để dành làm các công việc lớn sau giảm đi quá thế, cái số chi tiêu về các khi cụ để sinh sản sau cơ hợp quá thế, và làm sao cái làn sổ chi thu rộng rãi to tát như thế, mà những số tiền làm các công việc ích chung lại để ít ỏi chẳng được là bao?

Các ngài hãy thử xét xem cải-chương-trình của sở thủy-lợi nông phố thế nào và các ngài hãy thử nghĩ xem sẽ tiền cấp cho sở ấy để thực hành cái chương trình của mình ít-ỏi là thế nào: Việc nông-phố tàu thời quan hệ nhất là việc lợi thủy. Ở Đông-dương cũng như ở các xứ nhiệt đới, nghề nông phố được phong thu, được trăng thịnh là nhờ ở việc lợi thủy.

Từ năm 1886 đến năm 1925, nhờ về sự khai các cử công, để cho nước mưa và nước sông lưu thông được đều, và vừa để làm đường giao-thông nữa, mà hơn 1.200.000 hectares (mẫu tây) đất ở miền hạ lưu rất phì-nhiêu của sông Cửu-long đã cày cấy được.

Những đất ấy, xưa kia không cày cấy gì được, không có giá trị gì thì hiện nay trị giá được tới 169 triệu bạc. Mà cái số gạo của các miền ấy xuất càng mỗi năm được tới 800.000 tấn, nghĩa là quá nửa số gạo xuất cảng của toàn nội Đông-dương. Đông niên nhân dân miền đó thu hoạch được tới 80 triệu bạc.

Công việc làm tính ra phí tổn mất 48 triệu bạc.

Về miền Bắc Đông-dương, nhất là tại Bắc kỳ, cái vấn-đề đê lại càng phiền phức nữa, vì rằng phải làm vào nơi trung châu, cao thấp chẳng đều nhau, mà thường thường mặt đất cao hơn mặt nước, nên các nơi đất thấp thường phải rút nước tôn công lắm.

Về hạ-lưu sông Hồng-hà lại còn phải bỏ ra một việc nữa là đắp nhiều đê rất quan trọng để bảo-vệ cho nông phố khỏi bị cái nạn thủy-tai.

Các công-việc khai sông mở ngòi lấy nước hiện nay đã làm rồi lợi thêm được 94.000 mẫu tây, những nơi được làm nhưa xong thì sau này sẽ làm lợi được 53.000 mẫu, và việc bơm nước sắp làm đây sẽ làm lợi được 14.000 mẫu.

Tất cả các công việc lợi thêm được 151.000 mẫu tây và phí tổn hết tới 12 hay 13 triệu bạc. Đồng niên sẽ lợi thêm nước được là 7, 8 triệu, tính ra bằng 60 o/o số tiền vốn bỏ ra, mà cái giá-trị những ruộng đó được tới 48 triệu bạc, nghĩa là gấp ba lần số tiền vốn.

Những số đó đủ chứng-minh rằng cái công việc ấy là công việc nuôi được hiết bao nhân-mạng sinh trưởng trên đất Đông-dương này, đâu là những công việc khai-tạo nên sự giàu thịnh vậy.

(Còn nữa)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có người bà con sinh tại Hanoi, nhưng mà người ấy quán ở Hải-dương và vẫn ăn chịu đóng góp ở Hải-dương, chứ không ăn chịu ở Hanoi, duy có giấy khai-sinh ở Hanoi mà thôi. Vậy nếu người ấy có sự gì phải khiếu nại đến kẻ khác, thì sự khiếu nại ấy thuộc về Nam-án hay là tòa Tây-án xét xử? Xin quí báo làm ơn chỉ giáo cho, cảm ơn quí báo lắm.

LỜI ĐÁP. — Người đã ở Hanoi là người thuộc dân Pháp, vậy có việc gì can thiệp đến một người khác, bất luận là dân-sự, thương-sự, hay hình sự, thì phải kiện tại tòa Tây-án, chứ không kiện tại tòa Nam-án được.

Ph. h.-L.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 18 độ
15 giờ 19 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ		10 $ 20
— nhì,	—	9 75
— ba,	—	9 25
Thóc hạng nhất,	—	5 15
Bắp nếp	—	5 55

Giá bạc. — Kể từ ngày 7 Janvier 1926, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 40.

Tin đường sá. — Quan Công-sứ Lạng-sơn điện rằng: Vì trời mưa mãi cho nên đường Hà-nội lên Lạng sơn ở quãng kilomètre 121 đến 150 rất là khó đi và nguy-hiểm. Đường thuộc-địa số 4 từ Lộc-bình đến địa giới tỉnh Moncay không thể nào đi được.

Việc thông thương với Phi-luật-tân. — Quan Lãnh-sự Pháp tại Manille bẩm cáo rằng quan Toàn-quyền Phi-luật-tân (Philippine) có giấy tuyên cáo rằng từ ngày 1er janvier 1926 trở đi các phi-cảng Legaspi (thuộc tỉnh Albay về phía đông-nam Luçon) và Davao (về phía nam Mindanao) đều mở thông-thương với ngoại-quốc. Hai cảng đó là hai nơi rất quan trọng cho việc buôn gai ở Manille, cảng Legaspi là nơi tiêu thụ các sản vật của miền Bicol còn cảng Davao là nơi tiêu thụ các sản vật của miền nam Mindanao.

Hiện nay đã trù liệu việc đặt sở Thương-chính tại hai nơi kể cảng đó.

Sổ dự-toán của các xã. — Vì có mấy tỉnh thấy sổ dự-toán của các xã còn dư dật đồng tiền, lại có ý bắt các xã phải đem tiền ấy mà chịu một phần vào các việc chi tiêu của các xã khác hay là của hàng tỉnh, cho nên mới đây quan Thống-sứ Bắc-kỳ có thông-tư cho các quan Công-sứ một tờ thông-tri đại khái nói rằng:

Từ ngày có nghị-định cải-lương hương-chính đặt ra các sổ dự-toán cho các xã là từ ngày 12 août 1921 đến giờ thì ở trung-châu không còn nơi nào làng là chưa cải-lương, chưa theo các thể lệ mới.

Vì theo như lệ mới, mà số tiền quĩ chứa các làng xem ra được dư dật lắm. Vậy phải nên giữ cho khỏi xảy ra những sự tiêu lạm hay là xa phí của dân. Bởi thế mà ngày 18 septembre 1925 quan Thống-sứ có ký nghị định bắt đem những số tiền còn thừa lấy ký tại nhà Đông-dương ngân hàng. Song le số nhiều quan chưa tính lại lấy một phần tiền dư dật ấy mà chi dùng vào các việc công ích.

Việc chi tiêu như thế vẫn biết rằng không phải là không có ích, nhưng quan Thống-sứ đã nhắc lại cho các quan sai trị chú ý tính biết rằng tiền

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

của xã nào chỉ được chi tiêu cho xã ấy mà thôi, chứ không được chi dùng sang xã khác.

Các số tiền của các xã theo lệ đặc cách ra thì mới được đem gom góp để mở trường học hay nhà hộ-sản, hay là dựng cầu, tu bổ các đường hàng xã, vân vân và đặc cách ra rồi thì mới được dùng để mua các khí-dụng sách vở, trả tiền công cho những người làm việc trong hàng tỉnh.

Lệ ấy mà thi hành sai thì tất sinh ra những lạm và làm sai cả cái chủ-nghĩa cải lương hương-chính.

Sự tự trị của các xã Bắc-kỳ là một cải lệ nhất định, vì có được tự-trị như thế, cho nên về việc hành-chính hay tài-chính các xã mới phải chịu trách-nhiệm chung. Nhà-nước bắt các xã phải giữ sổ sách về tài-chính là để kiểm soát được việc quản-trị tài chính của các xã từ nào, cái quyền của các quan Công-sứ về vấn-đề ấy, chẳng qua là cái quyền bảo hộ cho dân mà thôi, chứ các quan không nên ra thiệp thái quá vào việc quản trị tài chính của xã.

Về việc các xã phải gom góp vào sự chi tiêu công thì những lệ sốt yếu nói trên ấy phải thi hành cho đúng.

Phàm nào khoản chi tiêu chung như thế thì trước khi thi hành phải do quan Thống-sứ duyệt y mới được. Nhất là các đồ khí cụ mua cho các làng không được tính chung làm một, trừ ra những vật mua cho các trường học, các sách thường bay nhà hộ sản chung của mấy xã dựng lên thì không kể. Phàm các sách nhất là các sách học không được tính cho các làng phải chịu; các sách học hiện nhà Học-chính đương xuất bản ra mấy quyển giáo khoa bán rất rẻ, các nhà có con đi học ai cũng có thể mua được vì không tốn là bao.

Mỗi khi các quan chủ tỉnh tư xin dùng tiền các xã vào các khoản chi tiêu về việc công mà xét ra có thể y được thì cái số tiền ấy sẽ phải nộp vào « khoản tiền giúp thêm của các làng và ghi vào sổ dự toán Bắc-kỳ. Như thế mới là hợp lý, nếu không thì chi tiêu thất thường mà không hợp lệ tài chính.

Mới xuất bản

CHUYỆN THÚY KIỀU

của

ÔNG BÙI-KỶ VÀ ÔNG TRẦN-TRỌNG-KIM

Bản buôn và bán lẻ

Tại hiệu Vĩnh-hưng-Long 49-51, Hàng Đường Hanoi

Muốn bán: bàn ghế sa-lông, bàn ghế buồng ăn, giường Hồng kông, xe ô-tô « De Dion » 10 mã-lực, chạy rất tốt.

Hỏi tại số 32, đường Đồng-khánh.

5 511

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MÊN HỎI QUYỀN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3002

Số 6

Nam-Tũng Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Một tờ tr., *Đường-chúa* nhân khi bàn việc nước, bảo các quan viện-thần rằng:

— *Thạch-kinh-đường* cùng ta lấy lời văn rất thân mật, thế mà người ngoài lại hay bỏ nói chặt, khiến lòng không được yên lòng. Cái khinh-an quá sợ nên liều thì biết dùng chước gì mà giải cứu?

Quan thấy có ý bỡ-ngỡ, sợ lợp xin thôi. *Đường-chúa* phán rằng:

— Từ nay còn dám xướng cái nghị công *Khiết-đan* giảng hòa nữa thì tr. đúng quân-pháp mà trị tội.

Đường-chúa liền truyền lệnh giảng *Lý-tùng* và *Lã-kỳ* làm ngự sử-trung-thừa. *Thạch-kinh-đường* ở *Hà-đông*, muốn dò biết ý-hướng triều-đình ra thế nào, đã mấy lần dâng biểu xin tế-chỉ không giữ binh-quyền nữa, nhưng triều-đình không cho. *Thạch-kinh-đường* lại giữ cánh cáo ốm, rồi sai sứ đem tờ biểu sang tâu với vua *Khiết-đan* để xin quân trợ viện.

Tờ biểu như sau này:

« *Kẻ hạ-thần là Thạch-kinh-đường* « *cái lạy tâu trình để Khiết-đan đại-* « *quốc hoàng-đế soi xét cho:*

« *Kẻ hạ-thần nguyên là con rể nhà* « *Đường, trộm nghĩ đức Minh-tôn* « *hoàng đế nhà Đường cùng đại-quốc* « *kết làm anh em đã lâu, không phải* « *mới trong một ngày nay vậy.*

« *Hiện hai nước đã tiếng mến đức thề* « *với nhau, để trong khi có tai-nạn gì* « *thì phải cùng nhau giúp đỡ. Một lòng* « *vị nghĩa, quyết không sai lời.*

« *Nay Lộ vương là Lý-tùng · kha* « *dùng bỏ vua cướp ngôi, bè hạ thiên* « *mạng đem quân vào nhà tội. Chỉ nỗi* « *binh yếu tướng ít, cho nên sự việc* « *không thành. Vậy xin giữ đạo làm* « *con, cất thờ đại-quốc, nhờ đại-* « *quốc đem quân tiếp-viện cho.*

« *Khi việc thành rồi, xin cắt một* « *đạo Lư-long và phía bắc Nhạn-môn-* « *quan để dâng đại quốc kẻ hạ-thần* « *mạo muội dâng tờ biểu này, xin* « *lượng trên soi xét.* »

Vua *Khiết-đan* xem tờ biểu, có ý vui mừng, tức khắc viết thư trả lời. Bức thư như sau này:

« *Vua Khiết-đan là Đức quang thư* « *trình Thạch nguyên-soái:*

« *Ta xem tờ tâu, đã rõ tấm lòng* « *trung thành của nhà ngươi biết* « *nghĩ đến cái tình hòa-hiếu của vua* « *Minh tôn trước, vậy ta xin vâng* « *lời.*

« *Hiện đã truyền lệnh cho các bộ-* « *lạc sửa soạn quân mã. Đợi đến thu* « *này, sẽ đem quân sang giúp. nhà* « *ngươi cứ vững lòng cố thủ để chờ* « *viện binh.*

Thạch-kinh-đường tiếp được thư của vua *Khiết-đan*, mừng rỡ kể sau cho xiết, tức thì cùng với các hàng tướng tá sửa soạn quân-mã để đợi ngày cử binh.

Lại nói *Đường-chúa* biết *Thạch-kinh-đường* bỏi liên với vua *Khiết-đan* để cử binh lại phản, mới sai *Trương kinh-đạt* làm nguyên-soái đem mười vạn quân đi đánh *Thạch-kinh-đường*.

Trương kinh-đạt vâng mệnh đem quân lên bộ thẳng đường kéo sang *Hà-đông*. Cách thành *Hà-đông* hai mươi dặm họ trại, rồi truyền lệnh đánh thành.

Thạch-kinh-đường khi trước cho *Lưu trí-viễn* làm mã quân đô-đốc. *Lưu trí viễn* một lòng giữ mực công-bằng, lại biết phải đi những kẻ hàng phục, bởi vậy quân-sĩ đều có ý mến phục.

Bấy giờ *Thạch kinh-đường* nghe tin đại binh sắn triều đình kéo đến, liền mặc giáp trèo lên mặt thành, xông pha ở trước mũi tên hòn đạn.

Lưu trí viễn nói với *Thạch kinh-đường* rằng:

« *Minh tôn trước, vậy ta xin vâng* « *lời.*

« *Hiện đã truyền lệnh cho các bộ-* « *lạc sửa soạn quân mã. Đợi đến thu* « *này, sẽ đem quân sang giúp. nhà* « *ngươi cứ vững lòng cố thủ để chờ* « *viện binh.*

Thạch-kinh-đường tiếp được thư của vua *Khiết-đan*, mừng rỡ kể sau cho xiết, tức thì cùng với các hàng tướng tá sửa soạn quân-mã để đợi ngày cử binh.

Lại nói *Đường-chúa* biết *Thạch-kinh-đường* bỏi liên với vua *Khiết-đan* để cử binh lại phản, mới sai *Trương kinh-đạt* làm nguyên-soái đem mười vạn quân đi đánh *Thạch-kinh-đường*.

Trương kinh-đạt vâng mệnh đem quân lên bộ thẳng đường kéo sang *Hà-đông*. Cách thành *Hà-đông* hai mươi dặm họ trại, rồi truyền lệnh đánh thành.

Thạch-kinh-đường khi trước cho *Lưu trí-viễn* làm mã quân đô-đốc. *Lưu trí viễn* một lòng giữ mực công-bằng, lại biết phải đi những kẻ hàng phục, bởi vậy quân-sĩ đều có ý mến phục.

Bấy giờ *Thạch kinh-đường* nghe tin đại binh sắn triều đình kéo đến, liền mặc giáp trèo lên mặt thành, xông pha ở trước mũi tên hòn đạn.

Lưu trí viễn nói với *Thạch kinh-đường* rằng:

— Tôi xem *Lưu-kinh-đại* là người võ mưu, thật không đáng sợ. Việc gấp thành ấy rất dễ, chỉ một mình *Lưu trí viễn* này xin có thể được.

Thạch-kinh-đường theo lời, bấy giờ ở gấp lấy đào ngũ, làm kế cố-thủ. *Trương kinh đạt* nghe tin quân *Khiết đan* sắp đến trợ-viện cho *Thạch kinh-đường*, mới bàn với bộ-tướng là *Cao hành-khu* cùng *Bình-ngạn-khanh* rằng:

— Quân *Bà đông* yếu đuối, chỉ trông cậy có quân *Khiết đan* đến trợ viện, nay ta nên nói lúc chưa đến mà đánh gấp, mới có thể thành công được.

Bình-ngạn-khanh khen phải. *Trương-kinh đạt* chia cho *Cao-hành-chu* và *Bình-ngạn-khanh* đóng đồn ở phía đông nam, còn mình thì đóng *Trương-quang-viễn* và *An-thắng-kỳ* đóng đồn ở phía tây bắc, để hết các vây đánh.

Trên mặt thành ném đá và bắn tên xuống, quân *Đường* không dám đến gần, cứ hễ vậy luôn trong mười mấy ngày. Bấy giờ gặp tiết mưa dầm, quân *Trương-kinh-đạt* bị nước ngập, phải dời lên trên gò cao để đóng.

Lưu-trí-viễn mật sai quân khinh-kỵ theo lối sau đến tấn công, quân *Trương-kinh-đạt* cực-khổ không biết đường nào. (Còn nữa)

CINÉMA PALACE HANOI

Từ thứ tư 6 đến thứ ba 12 Janvier 1926

ARÈNES SANGLANTES

Đại phim ảnh sáu đoạn rất hay!!!

CINÉMA PATHÉ HANOI

Từ thứ sáu 8 đến thứ năm 14 Janvier 1926

SOUVENT FEMME VARIE

Đại hài-kịch rất mới

Chuyện rất tỷ-thú

FAMILY CINÉMA HANOI

Bắt đầu từ thứ tư 6 Janvier 1926

chiếu phim ảnh tiểu thuyết

MATHIAS SANDORF

9 hồi

Mỗi tuần lễ 4 hồi

Chuyện rất hay — rất cảm-động

3008

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VERMILLON dùng cho các hàng bánh mứt kẹo.

3041

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

校學北中

22, phố Nhà-thờ (rue G. Lamblot) Điện-thoại số 150

HIỆU-TRƯỞNG: **PHẠM HUY-LỤC**

Là trường tư-thục của báo Trung-Bắc-Tân-Văn mở ra có đủ năm lớp Sơ-học kiêm-bị, dạy theo như chương-trình nhà nước, nhưng chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Học-phí lấy nhiều hơn các trường khác là vì nhà học lịch-sự và sạch-sẽ không kém gì các trường nhà nước và mỗi thầy học chỉ dạy độ 25 học-trò trở lại. Hễ quá số ấy thì lại mở thêm lớp khác. Các thầy học kén toàn những người sành nghề cả.

Buổi tối có lớp học riêng chuyên dạy những học-trò đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt và thi vào các trường Cao-đẳng tiểu-học.

Giấy xin học gửi đến Trung-Bắc Học-hiệu 22 phố Nhà-thờ, Hà-nội.

Trong ngành cai-trị. — M Détrie là quan cai-trị lòng sự tại phủ Toàn-quyền trước, vừa rồi mới ở Pháp sang thì nay tạm bổ tại phủ Thống-sứ để đợi tỉnh nào khuyết sẽ lĩnh chức công-sứ.

Mở hội lấy tiền cho con nuôi cửa thành-phố. — Hội-đồng thành-phố Hanoi định mở một hội để lấy tiền tư cấp cho con nuôi là xã Hauviné bên Pháp. Quan Đốc lý đã mời ban hội-đồng khánh-hạ đến ngày thứ sáu 8 janvier đến tòa Đốc lý bàn việc mở hội.

Tòa án cai-trị. — Tòa án cai-trị đáng 6 ngày hôm qua đã họp, nhưng vì M. Le Strat là thẩm-lý của hội-đồng vì mới chưa có ai thay cho nên phiên tòa phải hoãn đến thứ tư 13 janvier.

Nhật thực. — Theo như ông Thiên-văn-đài Phú-liễn thì ngày 14 janvier này ở Đông-dương sẽ thấy nhật thực. Ở Phú-liễn thì ngày hôm ấy mặt trời bị tre như sau này:

Lúc mới thoạt bị tre: 13 giờ 47 phút 47 giây.

Lúc bị tre nhiều nhất: 14 giờ 52 phút 11 giây.

Lúc bị tre gần hết: 15 giờ 49 phút 34 giây.

Tại Hanoi thì nhật thực sớm hơn ở Phú-liễn một tí.

Tại Saigon thì nhật thực bắt đầu vào khoảng 13 giờ 32 phút và hết nào lúc 16 giờ 1 phút.

XƯỞNG GARAGE MODERNE

Đường Henri Rivière, vừa mới nhận được một chiếc xe thứ nhất « Bignan », 8 mã-lực, kiểu thượng-hạng, 4 chỗ ngồi, máy hãm ở bánh trước, đệm nhồi thiệt đẹp. — Cái xe mới đến này sẽ bán chiếu hàng là 30.000 fr.

5.516

Muốn cần một người « OPÉRATEUR-GÉOMÈTRE » có biết thạo làm *levées* bằng máy *boussole* và ngắn thăng bằng nữa, (opérations de nivellement). Ai xin thì viết thư ngay cho Société Minière de Yên-bình tỉnh Tuyên quang.

Rượu tỉ hạ giá. — Rượu 35 phân chưa đóng chai nay hạ giá mỗi lít một xu rưỡi, rượu 35 phân đóng thứ chai mỗi lít cũng hạ giá một xu rưỡi; rượu 35 phân đóng thứ chai 0l,75 hạ giá 1 xu.

Đánh rơi mất 700 đồng. — M. Ng-ngọc-Liên, tức Phúc, ở Hà-giang, ngày hôm mồng 6 vừa rồi, đi chuyến xe lửa Lao-kay về tới Hanoi, vào hồi 6 giờ hơn chán-đường xe thì thấy mất cái ví da mùi đen đựng một món tiền là 700 đồng, và cái thẻ thuế thân.

Gần đến tết rồi! — Thị Cả, là chủ nhà trò ở số 217 ở đường Huế, trình cảm rằng đầy tớ tên là Phúc, trốn đi lấy mất mấy cái quần áo đáng giá tất cả 22 đồng. Lý ra phải được hai chiều mới kéo lại được.

AU CINEMA TONKINOIS

13, Phố Hàng Quạt, Hanoi

CHƯƠNG TRÌNH

Từ ngày thứ sáu 18 đến ngày thứ năm 24 Décembre 1925

Thời sự Pulhé

LE RAYON DIABOLIQUE

AU

PARIS QUI DORT

Chia làm ba bản phim

Do René chair đặt cảnh

L'âge sans pitié

Hài kịch chia làm hai phần

Ngày chủ-nhật hồi 17 giờ 30

Ngày thứ năm

Có buổi ban ngày giảm giá

3009

Tin sau cùng.

Chiến-sự ở Maroc

Nhiều xã ở miền Ouezzan khởi nghịch với quân Riffains. Một bọn lớn đã đến nơi.

Thủy tai ở nước Bỷ

Ở nhiều miền thấy tai đã khá, nhưng ở Mons, Louvain, và Gand hãy còn ngay-ngập.

Ở Mons nhiều mỏ than bị ngập, và 15 nóc nhà bị đổ. Có nhiều người mất tăm tích.

Việc nước Trung-hoa

Đoàn-kỳ Thụy tuyên bố rằng 15 janvier này tự chức, và sẽ giao việc cho Hứa thế Anh. Tòa nội-các Hứa thế Anh hiện cũng chưa họp xong.

Phòng-ngọc-Tường cũng từ chức, và tuyên ngôn rằng không can thiệp vào chánh-trị nữa. Phòng lại ở Pintitchoun, cách Tân-gia-ti ấu hai trăm thước. Nghe đâu vì Phòng không thuận chủ-trương việc tướng của Quốc dân-đảng, sau trận đánh nhau ở Thiên-tân, tôi ba viên ấy có dịm dọa ka khác, nên Phòng phải từ chức.

Nhà trữ kim ở Nam-kỳ

Quan-bộ ở Pháp đã công bố bản lệnh định đem bản luật ngày 28 avril 1925 nói về các nhà trữ kim, thì hành ở Nam kỳ,

(*Indopacifi*)

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc học-trò trường Kỹ-nghệ bỏ học. — Quan Đốc-lý đã họa cho các học trò bỏ học đến ngày hôm qua thứ tư, 6 janvier đúng 1 giờ rưỡi mà không về trường thì không cho học. Trong 125 người thì có 43 người đã chịu về và 14 người nữa thì người nhà có viết giấy xin biết cho người xong rồi sẽ cho vào trường.

Còn những người khác thì không chịu về, vẫn trọ quanh quẩn ở các hàng chung quanh nhà trường.

Đánh nhau và dọa nạt. — Ng-thị-Tất làm nghề chở thuyền thuê tên chân nào Hoàng-đình-Bảng 36 tuổi lĩnh 10 đồng tiền công trước và dọa hễ đòi hỏi thì đánh.

Ng-v-Kỳ làm nghề kéo xe nhà ở Hàng-kênh có đơn kiện Ng-văn Dần, làm nghề cho thuê xe, hiệu là P.P.C. nhà ở phố Sadi Carnot và tên cai của nhà Kỳ là Ng-Sửa tức cai Cao đã đánh bắn bị thương.

Việc sở mật-thám. — Ng-v-Gế tức Hàm, tức Nghệ 23 tuổi, về nghề nghiệp vẫn gia cư phạm tội kiểm cố rồi đã phải bắt tống giam để hậu xét.

Phạm-v-Bảy tức Bảy-Con, 27 tuổi, làm cai phu ở sở Xi măng nhà ở bộ tức Hạ-lý và Trần-hữu-Cư 21 tuổi, làm nghề xẻ gỗ đều phải bắt giam để giải vào tòa án nghị tội, vì tên thứ nhất đánh người bị thương và tên Sáu làm huyện-nào ngoài đường.

Việc mấy chú Ấn-độ. — Chú Ấn-độ Cearry Mohamed 53 tuổi, gác cửa nhà Phu-tiện ngân hàng kiện chú Ấn-độ Mohamed Chéffry 35 tuổi, gác cửa nhà Opérong và chú Goulam Hassem 35 tuổi, gác cửa sở Thương-chính đã đánh chú ấy bị thương thì ngày hôm qua tòa án sức cho sở cảm đồi Ng-v-Chiêu để làm chứng việc đánh nhau đó.

Mất trộm ông chủ. — Một người Tây buôn bán ở phố Clémenceau mất trộm 16 thước ống chì dẫn nước, đáng giá 30 đồng đã làm giấy trình tại sở cảm.

Nạn xe cộ. — Hồi 10 giờ sáng thứ hai trước, ở đường Hanoi, ngay chỗ bến đò Hạ-lý đi liền có chiếc ô-tô T. 3037 do cô Camissar cầm lái lỗ tay đến chỗ rẽ rồi mới xoay tay lái nên xe, va phải một tảy lỗ để ở vệ đường một cái rất mạnh. Cô Camissar và một người con gái nữa đi với cô đều phải mấy vết thương xoàng ở mặt.

Cũng ngày ấy, vào hồi 9 giờ, M. Trần-Tức-Lương, ở số nhà 116, phố Bonnal đi xe đạp đến ngã tư đường Amiral Courbet rẽ ra phố Paul Bert thì gặp một chiếc xe tay hiệu P. H. số 2344 do Lê phan-Cát kéo va ngã. Chiếc xe đạp của Lương bị vênh mất một bên bánh, còn người không việc gì.

NAM-ĐỊNH

Buổi xiểu giúp một Bác tế. — Hôm thứ bảy M. Ta-duy-Hiền chế phường xiểu Việt Nam có mở một buổi xiểu đặc-biệt để giúp vào hội Bác-tế (như hội Hợp-thiện Hanoi)

Mới tâm giờ mà trong nhà ngoài cửa đã thấy đông lắm. Số tiền thu được buổi ấy chưa rõ là bao nhiêu, nhưng xem ai cũng cũng được nhiều lắm.

SƠN-TÂY

Ai tiếc. — Bản-quán tiếp được tin buồn rằng bà cụ thân-sinh ra M. Phạm-đắc-Nhuận mới tạ thế tại quê-xã, phố Đông-tác, Sơn-tây ngày 30 décembre 1925.

Vậy xin có mấy lời kính viếng cụ, chia buồn cùng M. Nhuận và quí-quyến.

Mme LÊ-THỊ-TRÂM

Hưởng thọ 60 tuổi

tạ-thế ngày 15 tháng mười một tức là ngày 30 décembre 1925.

Trong khi tang-gia bối rối có điều gì sơ-suất, các ngài bỏ quá đi cho.

Con ai-tử: Phạm-đắc-Nhuận, Phạm-đắc-Tịch.

Hôn: Nguyễn-thị-Chất,

Cô-ai-tử: Phạm-thị-Nhân, Phạm-thị-Quyên, Phạm thị-Hoa.

Cập nội ngoại tôn tằng Đồng gia bái tạ.

LẠNG-SƠN

Mắng gà của ai? — Bản báo nhận được cái mẳng-gà mua ở nhà giấy-thếp tỉnh Lạng-sơn ngày 2 Janvier này, bạc 1 $ 80 của một vị nào gửi trả tiền báo mà trong thư không đề rõ là của ai gửi về cho bản-báo. Vậy ngài nào gửi cái mẳng-gà ấy, xin kíp viết thư cho bản-báo biết quí-tính phương-danh để tiện việc ghi vào sổ sách. Xin viết luôn cả cái số mẳng-gà ấy luôn thể.

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngày lễ tết tây. — Ngày lễ tết tây năm nay xem cái quang-cảnh trong thành phố Huế cũng vui lắm: Chiều ngày 31 décembre các công sở thấy nhũng viên chức lũng sự đến chúc khánh, các trường học học sinh nam nữ đi đến chúc khánh các ông giáo học đốc học, người đi kẻ lại xin xít đầy đường, ấn một nhờn nhơ xem cũng đủ vẻ ngày tết.

Qua ngày 1er Janvier lại thấy thêm vui, nào là các quan và học sinh lại đến chúc khánh tại nhà các thượng-quan một lần nữa. Bèn đến các thứ lăng hoa và phố và đọc những bài chúc từ, các quan Tây cũng lấy tinh thân ái mà đối đãi lại xem cũng ra ngiêm-trang lắm có ý tương quan lắm.

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*)

TÂN-DẬN-THƯ-QUÁN mới ra tập « DIỄN-THUYẾT CỦA CỤ PHAN-CHU-TRINH » Giá 0$10 — Còn quyển « PHÁP-VIỆT ĐỀ-HUỀ » của cụ PHAN-BỘI-CHÂU đã hết rồi. Các ngài viết thư về mua, xin đợi mấy hôm nữa, mới có sách gửi. 3038

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo,
15 châu-kính
Mũi và kim
có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bán 7 th. cả máy mươi năm nay, có mở riêng chế-tạo ở Vinh-yên, chọn các thứ trà đặc-xuất thượng-hảo hạng tại trên non cao như liên-tâm, ô-long v.v. thủy tiên, vân vân, dùng cách hỗn-hợp đặc-biệt chế, ra gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH » Ra công dược nhiên qui khách hoan-nghênh. Nay xe đem những đặc-sản của trà VINH-MẬU đang bán để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 2.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
3003 Vinh-Mậu kính-bạch.

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá ; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhạy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả ; giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dù bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi
3002

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dưỡng tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urosformine
Giá 1$20 một hộp 3001

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Năm nào đến tết cũng thấy người ta đổi với người Pháp có tình thân mật, song đến ngày tết của ta mà người Pháp cũng đến nhà người ta mà thăm nhau mà chúc nhau thì mới thật là tương tri ấn.

Cháy nhà vì cau khô. — Một nhà kia ở trong thành vì sấy cau vỏ ý mà lửa bén lên cháy mất hai cái nhà lớn tốn hai khá to. Nghe rằng vì sấy cau khô vỏ ý để cau khô khéo quá rồi nó hỏi hơi dầu ra thành lửa mà cháy nhà. Sự ấy thật là thường thấy mà vẫn thường mắc phải.

Mùa này là mùa làm cau khô, nếu không cẩn phòng thì có lẽ còn thọ vạ về hỏa hoạn. Khá nên phòng lắm thay.

Cái vấn-đề tài giảm quan lại. — Hiện nay chính phủ có đặt ra hai hội đồng để bàn về cái vấn-đề cải tổ đốn quan lại cho thích hợp với việc hành chánh ngày nay. Cứ như lời của Hội-đồng bàn định thì số quan lại trong nha môn rồi đây sẽ có tài giảm bớt, chỉ để vừa đủ người làm việc mà thôi ; chứ ý việc giảm-viên này là bớt số người làm việc ở các giản-giá, mà tăng thêm số người làm việc vào các phiên nha cho được quản hành, may mai ở các phủ huyện đều có đặt thêm thông-lại cả. Sự giảm-viên này là chỉ giảm ngạch mà thôi, vì dụ như trong một gia-môn nguyên-ngạch mười người, nay định giảm đi ba, thì là ba chức ấy về sau khuyết không điền nữa. Đại khái việc tài giảm quan lại nay mai sẽ thi hành theo phương-pháp ấy.

Quan trường cận tín. — Ông Phạm Liệu tham-tri bộ Lại nay đổi vào Tuần-vũ Quảng-ngãi thay cho ông Tôn-thất-chữ.

Ông Tôn-thất-Chữ Tuần-vũ Quảng ngãi đổi ra Tuần-vũ Quảng-bình thay cho ông Khiếu-năm-Lữ bổ hưu.

Ông Nguyễn-xuân-Nhiếp, Thị-độc sung Hậu-bổ tỉnh Quảng-ngãi, nay đổi đi Hậu-bổ tỉnh Bình-định.

Ông Hà-văn-Mão, Điển-tịch sung thừa-phái Phú-yên thăng Kiểm-thảo hồi hưu.

Ông Vũ-đức-Dương, Trước-tác lãnh hát-phẩm tỉnh Khánh-hòa, nay thăng Hậu-bổ tỉnh ấy.

Ông Nguyễn-Tuy, Tu-Soạn sung Hậu-bổ tỉnh Bình-định giáng nhất-cấp, toàn sung Hậu-bổ tỉnh Quảng-ngãi.

Ông Lê huy-Sán, cửu phẩm tỉnh Khánh-hòa, thăng chính bát phẩm tỉnh ấy.

Ông Nguyễn-Tuất Giám-sinh khiêu-tráng sung thừa-phái bộ-Binh, sơ-thọ cung-phụng, nhưng sung.

Ông Hồ-Hưng, Giám-sinh khiêu-tráng sung thừa-phái tỉnh Quảng-Nam sơ-thọ cung-phụng, nhưng sung.

Ông Lê-quang-Cử, Học-sinh khiêu-tráng, sung thừa-phái bộ Binh, sơ thọ cung-phụng, nhưng sung.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Khiếm nhã quá ! — Hôm 17 tháng 11 ta này có một thầy thông-lại ở phủ kia và một ông bang-tá, hai ông đến chơi nhà một thầy thông-lại cũng ở phủ ấy, trong khi chơi bời chuyện trò thế nào mà thầy thông-lại kia phải dùng đến sự lăng-mạ ông bang-tá một cách thậm tệ. Ai cũng lấy làm lạ quá. Chết nỗi, các ông sao không sợ miệng thế chê cười ư ?

Tự tử. — Hôm mồng hai tháng ta này có một người đàn bà là vợ Trịnh-văn-Trữ ở xã Trịnh-điền, thuộc huyện Yên-định, không hiểu duyên cớ làm sao mà người đàn-bà ấy bỗng cả đứa con mới được sáu bảy tháng tới cái giếng ở núi sứ Nga-mỹ, đâm đầu xuống để mà tự-tử cả hai mẹ con. Quan sở tại đã tới khám và cho chôn và đang xét vì lẽ gì.

QUẢNG-BÌNH

Chết đắm. — Ngày mồng 7 tháng 11 ta này, giữa cơn mưa gió dữ-dội, thế mà một chiếc thuyền con kia cứ ở một bọn hành-khách đem chèm sông vượt qua con sông Nhạc-hải ; vì thế nên đã đắm ngay ở giữa vời.

May sao có bọn người làng Quảng-hậu trông thấy đem thuyền ra cứu, nên mới cứu được hai người là Lý-Tư, Lê-Thiều, còn mấy người nữa là Lý-Nghiêm, Ngô-Phấn phải riêng chịu thiệt thòi mà theo làn sóng bạc.

Lửa, lửa. — Vào hồi 9 giờ đêm ngày 11 tháng 11 ta này, tại nhà tên Nghĩa làng Ly-hòa bị phát hỏa ; rủi ro thay lúc ấy ngọn gió bắc phong thổi mạnh quá, nên đã cháy hết bảy cái nhà, thiệt hại khá to. Làng này gần sơ len-lén nhau làm ; độ trước đây đã phải một lần cháy hơn 100 nóc nhà rồi, tưởng là con cũng nên lưu-tâm đề-phòng lắm mới được.

THỪA-THIÊN

Ô-tô đổ. — Tại đèo Mũi-né về phía ngoài Đà-nẵng đi đến chưa đèo thì có một cái ô-tô đâm đầu xuống năm yên một bàn đường. Phải xe nay lão lái bị hịch, tốn phí gần đến 80 $ và gần một ngày mới kéo lên được. Nhưng cái ô-tô không chạy được nữa vì gãy mất một bánh.

Nghe nói cái xe ấy là của M. Lê-hà-Hoành chủ máy nước ở Faifoo ở Huế về. Khi đến đó là chỗ khúc đường ngoằn. Người cầm máy lái một cái, tôi rải bị tay lái gẫy nên xe phải đâm xuống hố. Ấy là lỗi tại xe, chớ không phải tại người cầm máy.

May cho mấy người ngồi trên xe không ai bị thương tích gì cả. Phải chi xe lên đến trên đèo mới đổ thì còn gì !!!

Trẻ con chơi lửa. — Ở làng An-nông mới đây có một nhà phát hỏa, hao hại hết cả cơ nghiệp. Hỏi ra thì mới biết nguyên nhà ấy có hai đứa trẻ con, hôm ấy rủ nhau đem lửa ra dưới đụn rơm nhen chơi. Quả thiệt lửa gần rơm sao cho khỏi bén. Khi biết được thì lửa đã bùng lên cao rồi tắp vả chẳng mất cả hai cái nhà.

Trẻ con chơi lửa cái hại không phải là nhỏ. Vả nước ta lại là một phần nhiều là nước nhà tranh. Vậy thời cái vấn đề phòng hỏa không thể một lúc nào mà sơ suất được.

TOURANE

Tự-quản đã vỡ. — Tự-quản đi du học bên Đại-Pháp, trở về nước kế thống tiên-hoàng đã tới Đà-nẵng hồi trưa hôm 3 Janvier 1926.

Ở trước cửa tòa Đốc-lý đã có đặt một chuyến xe lửa riêng chực sẵn và một toán lính tập dàn hầu ; khi ngài ở dưới tàu Claude chappe bước lên bờ lính tập thì quân lễ, thổi kèn chào vừa đoạn, thì ngài lên xe liền. Xe chạy hồi một giờ rưỡi ra Huế vừa 4 giờ chiều.

Tự-quản về chuyến này, trong thành phố, ít người biết lắm, vì hôm ấy là chủ-nhật, mà hai hôm trước lại là tết tây, các công sở nghỉ hết, cho nên đường sá vẫn vẻ như thường, chỉ có khi trông thấy xe chạy qua có lá cờ vàng thì ai nấy mới rõ là ngự-giá.

FAIFOO

Đã có đèn điện. — Thành phố Hội-an sửa soạn sắp đặt việc dựng nhà máy điện đã có ngót một năm, đến cuối tháng décembre 1925 mới thật hoàn toàn thành-tựu. Hiện đã bắt đầu cho chạy từ đêm hôm 1er janvier 1926 được sáng suốt tốt lắm. Nhân dân trong thành phố bấy lâu nay vẫn hằng mong mỏi được hưởng cái ánh sáng văn minh, nên mấy đêm đầu mới có đèn, tối đến người tarủ nhau đi xem rất đông, ai nấy đều có vẻ vui mừng thỏa-thích.

Cuộc Hội-an tuy địa-thế chật hẹp không bằng các nơi, nhưng phố phường xan xát, nhân dân ăn-ở rất là đông-đúc, cũng là một nơi đô-hội lớn trong tỉnh Quảng-nam. Từ nay lại có đèn điện thành-phố càng thêm sinh-sắc, và được lắm điều tiện lợi hơn xưa, thật rất đáng mừng.

Việc Nam-kỳ

Mới bắt được đứa bỏ bùa mê lấy của. — Thị Nương lúc trước là nội trợ của M. Năm Nhựt chủ nhà hàng l'Ouest, rồi nàng thấy M. Năm Nhựt có hơi bần chật việc nhà, nên nàng ôm cắm qua ghe của Lã-chí-Hợu, khi thôi hai Hợu thì linh đinh như bọt nước cánh bèo, nên vô nhà của Thị-Kiều ở đậu (Thị-Kiều có hai người con trai 1° Tạ-văn-Trí 2° Tạ-văn-Mạnh) ở đó đâu được một tháng mới đi xuống Sóc-trang, mới gả duyên với một tên chệt Phước-kiến, chủ nhà hàng, tên chệt Phước-kiều sắng vì nàng nên bị đóng cửa tiệm hai đôi thàn xàn (lúc nàng ở Sóc-trang nàng cũng thường lên Cao thọ ghé nhà thị Kiều thăm nom coi như ruột thịt), bảy giờ nàng mới lấy tên Lợi (tên bằng Ký-Lợi) nghèo hơn mấy đời chồng trước, hai vợ chồng muốn kiếm vốn đặng làm ăn, mà không biết làm sao ! Nàng nói với tên Lợi để lên nhà Thị Kiều, thì Trí Kiều đang đau, nàng tổ dấu quyền-luyến và nói rằng : tôi mới gặp người chồng này biết làm thuốc, để tôi nhắn lên lấy thuốc cho em uống mạnh liền.

Lúc này chồng Thị-Kiều mắc đi ruộng, người này là hương-quản Thinh ở làng Thạnh-mỹ-an, nàng viết thơ, nói sao không biết, thì có tên Lợi tới liền, thị-Kiều tưởng tình chị em, nên không để ý nghi ngờ, nên Lợi đưa thuốc cứ việc uống, chừng uống rồi thị Kiều đường như ngây, thị-Nương nói sao nghe vậy ; thị-Nương biểu thị-Kiều cho nó mượn bảy trăm đồng bạc, (700 $ 00) thị-Kiều mở tủ đưa liền, người con là tên Mạnh thấy vậy mới phân trần với mẹ, không để thị-Kiều đưa luôn xâu chuỗi vàng giá đáng 400 $ 00 rồi giông luôn, không cần làm giấy tờ chi hết ! (còn mấy trăm đồng bạc trước có làm giấy, vì có mặt con của thị Kiều nên phải làm, chứng hương-quản Thinh về thấy vợ đau nhiều, mới lo thuốc men lần dần mạnh lại, khi thị Kiều tỉnh lại, mới thật chuyện ấy cho chồng nghe hương-quản Thinh mới làm tờ có đến quan Biện-lý phê, đặng gặp đâu bắt đó, làm tờ có ngày 18 Février 1925.

Từ đó đến sau tiền không ra mới, rồi kế hương quản Thinh rầu buồn thọ bịnh qua tháng Août 1925 đã lìa trần, còn thị-Kiều bảy giờ như người mất trí, mới kêu con là Tạ-văn-[illegible] về đặng giao quyển (từ đó đến giờ tên Trí không có ở nhà). Hiện nay nghe người ta đồn thị-Nương đương cư ngụ tại Long-xuyên, tên Trí mới đi với em là Mạnh lận Long-xuyên, tại gặp thị Nương mà có chồng khác, còn tên Lợi đâu mất, (nhiều chỗng đi hả) qua ngày 21 Décembre 1925, tên Trí mới đem tờ ở trình với ông cò, ông cò lật đật đi với cai Còn nã trác, lúc đó thị-Nương hay, tính đi đâu vi thượng, nhưng mà thiên bất dung gian, thị-Nương vừa bước ra cửa sau thì ông cò vừa xộp ẻo, đem về bót, thì mới đầu thị-Nương đều chịu cả, và nó chối rằng nó không phải là vợ của tên Lợi, đặng nó chạy án đồng lõa thuốc người lấy của, ông cò khiến quân gian-giảo, nên không thèm hỏi nữa, làm phúc bắm qua tòa tại tội. (C.-L. B.)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 7 Janvier 1926

TÁI HỢP BẠC TÌNH LANG

Hai chữ âu tình trước vẹn hai.
Vì ai hà phải bạc cùng ai.
Duyên con chàng nữa may còn gặp,
Số sống ở kia vẫn sống giai.

Tối thứ sáu 8 Janvier 1926

KIM VÂN KIỀU

(Hồi thứ ba)

Diễn từ hồi Thúc-Ông đi kiện, cho đến chỗ Thúy Kiều lấy trộm chuông khánh trốn đi.
3006

Hiệu thợ may Moreau Jeune
5, Phố Nhà-thờ Hanoi

Có bán các thứ dạ tốt nhất hạng : Taupeline đen, dạ đen để may áo ta và các thứ quần áo tây, dạ may áo pardessus đi chơi thành-phố, và đi xe ô-tô, dạ sặc sỡ để lót áo.

Xin quí khách chiếu cố.

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Giảm giá 20%

Bánh xe cao-cu (săm, lốp) bánh sắt, đệp, chục, raions, jantes, aluminium, và các đồ phụ tùng để làm xe cao-su.

Hàng thực tốt
giá thực rẻ

Quí-khách chiếu cố-xin mời đến hiệu ĐỨC-LONG, 90, phố Mã-Mây, Hanoi.
3041

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dọ đây, đau dọ đây, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi
3001

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nổi thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3003

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết
3001 MÁU BỔ 1$40

Rượu bổ-đào :
TONIQUE TONKINOIS
Có từ chứng-chỉ bạn khen
của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, thiên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chân phế rằng :
Chiếu nay đại dược phòng của MONTÉS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phế thị gửi cho qui dược-phòng chủ-ông để tỏ thanh-giá.
Khâm thử.

以嘉獎有製補精酒試御藥貴藥陳允納當錄此

欽啟定三年五月初七日奉閣內閣恭

• Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được cộng-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.
3001

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

BÁN RẤT NHIỀU : RƯỢU VANG, RƯỢU MẠNH

QUINQUINA édouard dubonnet labussière.	14 fr. 50
DAMIANI, vin du cap corse.	15 fr. 00
VERMOUTH blanc chambéry Richard.	15 fr. 00
KOTO, rượu mạnh và khai vị.	13 fr. 00
VIN MARIANI.	14 fr. 00
RHUM DU PILAR.	22 fr. 00
COGNAC GUSEMIER.	24 fr. 00
ANISETTE MARIE BRIZARD	19 fr. 25

3005

TÉLÉPHONE N° 128 — ADRESSE TÉLÉGRAPHIQUE : MAGASINS RÉUNIS — ADRESSE POSTALE N° 40

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : **Đau tỳ vị, bệnh dạ dày, bệnh ợ chua, vân vân....**

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bảo-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho

dễ tiêu,

khỏi ho và khỏi ngứa cổ

Cần cho những người hút thuốc lá. Chỉ có thứ thuốc đó là hay hơn, còn các thứ khác là giả cả

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bảo-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền,

3002 **HANOI**

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Một vị độc-giả có viết thư hỏi chúng tôi về cái giá-trị và cách dùng thuốc *Dragées Rabuteau* thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tổn tinh thần, mòn mỏi sức khỏe, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dày và đau gần cốt.

Vậy xin kể ra sau này : Thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này bào-chế có chất sắt là một chất rất bổ về đường khí huyết, lại có khi dạm-lam (iode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những hợn bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh sao và yếu đuối, dau mất, đau cuống hong, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ không đúng, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm đã lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

CÁI BỆNH HUYẾT SUY

Bệnh huyết suy dân-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra biết bao chứng nọ tật kia làm cho dân bà con gái cực khổ cả đời.

Vì vậy ít lâu dân-bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khí-huyết được chong sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe của mình.

Trong các vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì hơn thuốc Pilules-Pink, cách điều chế hợp với khí chất đàn bà lắm.

Thuốc Pilules Pink có những công hiệu tiếm cố, như là sinh huyết và bổ cân Vị thuốc ấy, đã không mãnh-liệt quá, mà lại phù-trì bồi-bổ các cơ thể yếu đuối, làm cho vận-động luôn.

Thuốc Pilules-Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh xanh-bủng, bệnh yếu-gầy, bệnh suy-nhược bệnh run gân, bệnh tinh thần hồn quyện, nhất là bệnh không ngủ, bệnh liệt-dê không điều hòa và bệnh ăn không ngon cơm.

Thuốc PILULES PINK hàng tỉ cỗ nào cũng có bán.

PILULES PINK POUR PERSONNES PÂLES

3044

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

3001

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trị những bịnh : Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cữ. Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng đau mình, đau mầy, đau lưng Nhức gân cốt, trật cổ có bán cùng trong các nhà bán thuốc Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

---

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu đuối ăn không ngon và hay sốt-rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thứ

Rượu bổ của ông Bác-sĩ

J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa

Giá bán : 2$25 một chai lít

1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bảo-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

UỐNG RƯỢU QUINQUINA

PHẢI TÌM THỨ HIỆU CON VOI

(Quinquina Edouard Dubonnet & Labussière)

飲之強健益壽延年

Thứ ấy mới bổ

Rất thơm ngon !

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

Các ông nên đến ngay hiệu :

NAM-THỊNH

6, Rue des Cantonnais, 6

HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt

3016

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lớp-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoï-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều . . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$80 3001

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là : **Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...**

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bảo-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

Cần một người thợ mạ kền và một người phụ

HỎI TẠI :

GARAGE BOBILLOT

7, Bd Bobillot — HANOI

(Đến xin việc cần có chứng-chỉ)

3010

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHÌ

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ thứ năm chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thakhek sáng sớm chủ-nhật chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.

Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

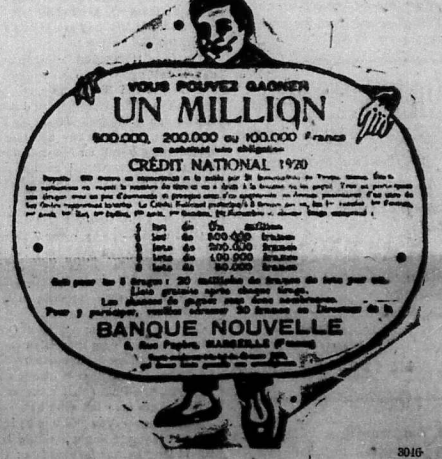
Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-lưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,

Vinh, Đồng hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé 3012

3004

3046

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH : Francs **72.000.000**

TƯ BẢN NỘP RỒI : » **68.400.000**

TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÀN NGÀY 30 JUIN 1294 : » **84.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết lộ.

Tổng chủ nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quán :

TẠI ĐÔNG-PHÁP — Nam-kỳ : SAIGON.
Trung-kỳ : TOURANE.
Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
Cao-mên : PNOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.

TẠI VÂN-NAM : MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.
TẠI THIÊM-LA : BANGKOK.
TẠI ẤNH THUỘC-ĐỊA : SINGAPORE.
TẠI TRUNG-HOA : BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
TẠI PHI-CHÂU : DJIBOUTI.
TẠI TÂN-THẾ-GIỚI : NOUMÉA.
TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO : PAPEETE.
ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY. 3048

Hiệu viết tắt để gửi điện-tín : INDOCHINE.

Gérant : Nguyễn-văn-Luận

Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)